

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

19.12.2014/1238

Laki poronhoitajien sijaisavusta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala ja Euroopan unionin lainsäädännön huomioon ottaminen

Poronhoitajan itselleen järjestämästä sijaisavusta aiheutuneita kustannuksia korvataan valtion talousarviossa osoitetun määrärahan rajoissa siten kuin tässä laissa säädetään.

Tätä lakia toimeenpantaessa noudatetaan lisäksi tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 702/2014 (*maatalouden ryhmäpoikkeusasetus*).

2 §

Poronhoitaja

Tätä lakia sovelletaan poronhoitajaan, joka omistaa vähintään 50 poronhoitolain (848/1990) 5 §:ssä tarkoitettua lukuporoa yksin tai yhdessä hänelle sukua suoraan alenevassa polvessa olevan alle 18-vuotiaan henkilön kanssa, joka elää vakinaisesti hänen taloudessaan. Lisäksi edellytetään, että poronhoitaja on velvollinen ottamaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 10 §:ssä tarkoitettua vakuutuksen ja hänellä on sellainen vakuutus tai vireillä hakemus sen saamiseksi.

Porojen omistusoikeus ja määrä perustuvat sijaisavun ajankohtana käytettävissä olevaan viimeksi vahvistettuun poronhoitolain 30 §:ssä tarkoitettuun poroluetteloon. Poroluettelon vahvistamisen jälkeen tapahtuneet muutokset otetaan huomioon vain, jos paliskunnan hallitus on ennen sijaisavun suorittamisajankohtaa vahvistanut muutoksen.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *poronhoitotyöllä* maatalousyrittäjän eläkelain mukaan vakuutettavaa poronhoitotyötä;
- 2) *perheenjäsenellä* puolisoa ja alle 18-vuotiasta henkilöä, joka elää vakinaisesti poronhoitajan taloudessa ja on poronhoitajalle tai tämän puolisolle sukua suoraan alenevassa polvessa;
- 3) *puolisolla* aviopuolisoa ja henkilöä, jonka kanssa poronhoitaja jatkuvasti elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

4 § (18.11.2016/976)

Sijaisavun saamisen edellytykset

Poronhoitaja voi saada tässä laissa tarkoitettua sijaisapua, jos sijaisavun tarve johtuu poronhoitajan sairauden tai tapaturman aiheuttamasta työkyvyttömyydestä.

Työkyvyttömyys on osoitettava lääkärin, sairaanhoitajan tai terveydenhoitajan todistuksella siltä osin kuin sijaisapupäivien määrä kalenterivuodessa ylittää seitsemän päivää.

Sijaisavun saamisen edellytykset eivät täyty, jos poronhoitaja saa sijaisavun suorittamisajankohtana työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainitun lain mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä, täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruista kuntoutustukea tai työuraeläkettä.

5 §

Korvauksen perusteena olevat työt

Kustannuksia voidaan korvata vain, jos ne ovat johtuneet sellaisten sijaisavun suorittamisajankohtana välttämättömien poronhoitotöiden hoitamisesta, jotka poronhoitaja olisi itse tehnyt omaan, perheenjäsenensä tai paliskunnan lukuun, jollei olisi ollut työkyvytön.

Kustannuksia ei korvata, jos:

- 1) poronhoitajan perheenjäsen olisi voinut tehdä sijaisen tekemän työn;
- 2) työtä varten on myönnetty muuta julkista rahoitustukea;
- 3) työ kuuluu poronhoitajan tehtäviin hänen ollessaan työsuhteessa tai toimeksiantosuhteessa paliskuntaan;
- 4) työ kuuluu poronhoitajan hoitamaan luottamus- tai hallintotehtävään tai vastaavaan tehtävään; tai
- 5) työ muodostuu sellaisesta porotuotteen jalostuksesta, joka ei ole tuotteen säilyvyyden kannalta välttämätöntä.

6 §

Sijainen

Kustannuksia voidaan korvata vain, jos poronhoitaja on hankkinut sijaisavun ennakkoperintärekisteriin merkityltä palvelujen tuottajalta.

Kustannuksia ei korvata, jos poronhoitaja tai hänen perheenjäsenensä on suoraan tai välillisesti tuottanut palvelut tai jos sijaisena on toiminut poronhoitajan perheenjäsen.

7 §

Sijaisavun vuosittainen enimmäiskesto

Kalenterivuoden aikana korvattavien sijaisaputuntien enimmäismäärä poronhoitajaa kohden vahvistetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella edellisen kalenterivuoden loppuun mennessä. Enimmäistuntimäärä vahvistetaan huomioiden kunakin vuonna käytettävissä oleva määräraha. Sijaisaputunteja saa käyttää enintään 90 päivänä kalenterivuoden aikana.

8 §

Sijaisavusta maksettava korvaus

Korvaus on enintään 17 euroa tunnilta. Korvausta ei makseta arvonlisäveron osuuteen. Euromäärä tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitetulla palkkakertoimella. Tässä laissa mainittu euromäärä vastaa vuoden 2015 palkkakertoimen tasoa.

Jos poronhoitajan ja palvelujen tuottajan sopima tuntihinta on pienempi kuin 1 momentissa tarkoitettu korvaus, korvauksena maksetaan poronhoitajan ja palvelujen tuottajan sopima hinta. Hinta voi muodostua ainoastaan enakkoperintälain (1118/1996). 25 §:n tarkoittamasta työkorvauksesta.

Korvaus maksetaan palvelujen tuottajalle.

9 §

Sijaisavun hakeminen

Poronhoitajan on haettava sijaisapua kirjallisesti Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta (*Mela*) ennen sijaisapuun kuuluvien töiden aloittamista. Sijaisapua on haettava erikseen jokaisen sijaisavun tarpeen alkaessa tai samaan tarpeeseen liittyvän sijaisavun jatkuessa keskeytyksen jälkeen.

Erillistä hakemusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos:

- 1) poronhoitaja on jo aiemmin toimittanut Melalle 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun todistuksen, josta ilmenee hänen työkyvyttömyytensä kyseessä olevan sijaisavun alkaessa; tai
- 2) poronhoitaja ei ole vielä toimittanut Melaan edelliseen sijaisapuhakemukseensa liittyvää 10 §:n mukaista korvaushakemusta.

Hakemuksesta ja sen liitteistä on käytävä ilmi sijaisavun myöntämiseksi tarvittavat tiedot.

10 §

Korvauksen hakeminen

Poronhoitajan on haettava korvausta Melalta viimeistään sijaisavun suorittamisajankohtaa seuraavan kalenterikuukauden kuluessa. Korvaus voidaan myöntää, vaikka sitä ei ole haettu määrääjassa, jos korvauksen epääminen myöhästymisen vuoksi olisi kohtuutonta.

Hakemuksesta ja sen liitteistä on käytävä ilmi:

- 1) sijaisapupäivät tuntimäärineen;
- 2) palvelujen tuottaja;
- 3) sijaisen nimi ja vahvistus siitä, että 6 §:n mukaiset kustannusten korvaamisen edellytykset täyttyvät;
- 4) sijaisen hoitamat tehtävät;
- 5) sijaisavun järjestämisestä sovittu tuntihinta; sekä
- 6) muut korvauksen maksamiseksi tarvittavat tiedot.